

Western Michigan University

From the Selected Works of Maira Bundza

August 19, 2011

Katskilu Atskanas #4

Maira Bundza, *Western Michigan University*

Available at: https://works.bepress.com/maira_bundza/18/

KATSKIĻU ATSKANAS

КВІСКИЇН АТСКВІНІВІС

Piektdien, 2011.g. 19. augustā

Sestdien avīze neiznāks,
bet pēdējais numurs būs svētdien

Katskiļu 3x3 Avīze #4

Dienas programma:

8:00 Karogs
8:05 Brokastis
9:00 Rīta meditācija
9:20 Vingrošana
10:00 Rīta ievirzes
Kustēsimies
Polītika
12:15 Pusdienas
1:15 Starpievirzes
Trimdas vēsture dzīvesstāstos—
Juris Žagariņš
Dzeja—Zenta Liepa
3:00 Pēcpusdienas ievirzes:
Pastmarkas
Zāļu sievas pamācības—Pirtis
5:15 Šķēršļu gājiens
6:45 Vakariņas
8:00 Ventiņ' vakars

Koku daudzīnājums

Baltā tērtie 3x3
dalībnieki saplūda
Sarīkojumu zālē,
sasēdās lokā ap
koku veltēm –
zīlēm, kastaņiem,
lapām, zariem, un
uz bērza klucīšiem

saliktām svecītēm – un svinīgā mierā pieminēja, daudzīnāja
mūsu līdziedzīvotājus uz šīs zemeslodes – kokus. Laila Medne
vadīja vakaru, bet piedalījās daudzi ar lasījumiem par kokiem –
to vēsturisko, dziedinošo, mistisko nozīmi. Sevišķi aizkustināja
stāsts par liepu, kas bija vienas sirmas māmiņas spēka avots un
kas viņas aiziešanas dienā pats apgāzās, kaut nebija ne vecs, ne
izpuvis, ne slimīgs. Latviešiem netrūkst dziesmu par kokiem, un
varējām dažas no tām izdziedāt. Kad vakara svinīgā daļa jau
tuvojās beigām, mūsu zāļu sieva Līga, kam rokas nekad nestāv
dīkā, bija nobeigusi puķu vainagu. Ne vienkāršu vainagu, bet
dubultīgu ar ziedu rindu apakšā un augšā smilgu vietā balto
miķelīti – lībju kāzu vainagu. Nu Līga gāja pāri aplim un apsedza
Ieviņu ar savu balto villaini un uzlika galvā vainagu sacīdama, ka
gribot dekot viņas kāzās. Visi brīdi kā apstulba, bet tad apbrīvoja
vainaga pinumu, vēl izdziedāja dziesmas un tad sparīgi devās
rotālās. Vēlāk noskaidroju, ka Līga to biju domājusi kā
novēlējumu, lai tas piepildītos. Un izskatījās, ka tas bija
nozīmīgs arī Ievai. Varu iedomāties, ka Ieva Līgu uzaicinātu uz
savām kāzām, lai kad tās arī nenotiktu.

Politika

Inta Dzelzgalvja mērķis bija iepazīstināt ar pašreizējo politisko situāciju Latvijā, lai visiem būtu skaidrāks par ko balsot 17. sept. vēlēšanās un lai mudinātu latviešus piedalīties vēlēšanās.

Pirmdien ievirze apskatīja visas partijas un kādas iespējas katrai reāli iegūt deputātus Saeimā. Otrdien ievirze sprieda par problēmām Latvijā, kas būtu jāatrisina un izvirzīja sekojošās tēmas: tautsaimniecība, uzņēmumu attīstība, korupcija, tiesu sistēma, neuzticība valdībai, valodas apdraudētība, demogrāfija, kā ievēlēt labāku Saeimu, vēlēšanu sistēma, un satversme. Visdziļāk un ilgāk tika pārrunātas tiesu sistēma un korupcija. Latvija darbojas ar Napoleona tiesas sistēmu tāpat kā pāreja Eiropa (atskaitot Angliju), kur nav žūrijas, bet tiesneši galīgie lēmēji. Latvijas sistēmā nav skaidrs kā ieceļ tiesnešus, bet liekas svarīgi, ka tie ir kompetenti un taisnīgi. Ieteikums bija atbalstīt KNAB (Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju), lai tas ir neatkarīgs no politiķiem.

Rīta meditācija
vada Silvija Mežgaile

Rīta vingrošana
vada Brigita Vīksniņa

Trešdien pārrunas veltīja tautsaimniecībai jeb ekonomijai – kā varētu izveidot vairāk darba vietas ar godīgam algām ar kuŗām cilvēki var izdzīvot. Dalībnieki konstatēja, ka jāpalīdz izveidot jaunus mazos uzņēmumus, jo tie nodarbina vairāk darbinieku nekā lielās firmas. Visvaldis Dzenis stāstīja par savu uzņēmumu „Kokpārstrāde 98”, kas gatavo daļas durvju stenderēm un logu rāmjiem un nodarbina ap 250 cilvēku. Juris Petričeks izveidojis zivju audzētavu pie Alūksnes.

Ceturtdien runāja par iespējamām maiņām satversmē, piemēram ievēlēt individu ne partiju un lai tauta ievēl prezidentu, nevis to ieceļ Saeima. Turpinājās debātes par tieslietām un pieskāras arī demogrāfijas jautājumam. Aktīvi piedalījās tieslietu students Eduards Hess, kas seko Latvijas politikai avīzēs un Internetā. Viņam patīk izdevība parrunāt šīs lietas ar citiem latviešiem. Piektdien runās par to kā ievēlēt labus cilvēkus nākamā Saeimā un parrunās kandidātu sarakstu katrai partijai.

Politiskajā ievirzē ir vienmēr daudz dalībnieku un bieži sanāk daudz gudru galvu kas labprāt diskutē jautājumus. Vaicāju Intam, kā viņš tiek galā ar visiem spēcīgiem raksturiem. Viņš atbildēja, ka viņam bija laba pieredze darbā kā IBM menedžerim. Viņam arī patīkot chaos, meklēt tanī kārtību un organizēt sistēmā.

Sestdien katra cilts mēģinās pierunāt pārējos 3x3 dalībniekus balsot par “savu” partiju un pa dienu visi nobalsos. Vītoli aizstāvēs Zatlera partiju, Egles—Nacionālo apvienību, Ozoli—Saskaņas Centru, Liepas—Vienotību, Bērzi—Zaļo un Zemnieku savienību.

Alfons Mednis & Andris Rūtiņš smēlas dzelzslaikmeta avotos - Rotkalšanas ievirze

SR: Andri, tu radi savu mākslu tik daudzās vielās. Kāpēc arī kal rotas un cik sen jau?

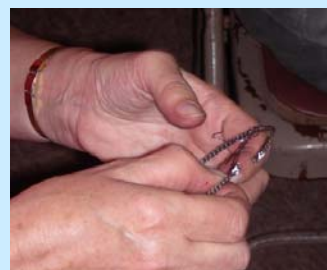
Andris Rūtiņš: Kopš 13 g. vecuma, Beverīnā, ar Olģertu Kutceri. Kaļot, atdarinot rotas no pirmavotiem – dzelzslaikmeta latviešu rotas – man ir dota iespēja izteikt vēl vienu piederības apliecinājumu savai tautai. Darbus nepārdodu – tikai dāvinu. Augstskolā arī kalu variācijas par latviešu rotām; nezin kāpēc, bet šī mana cenšanās pietuvināties Latvijas senatnei manus skolotājus traucēja, bet man nebija vēlme tikai radīt kautko jaunu, jauna radīšanas pēc. Varbūt tapēc arī nonācu uz kādu laiku Latvijas Nacionālajā Vēstures muzejā, kur restaurēju/nostiprināju metāla priekšmetus no archeoloģiskiem izrakumiem. Mani saista Ziemeļeiropas dzelzslaikmeta rotas vispār: keltu, vikingu – tik bagātīgs avots – man tur nepietrūkst ko pētīt.

SR: Alfon, vai pastāv kāda dziļāka jēga latvisko rotu kalšanai – kā tikai tā, ka tās ir skaistas?

Alfons Mednis: Seno latviešu rotas ir vienkāršas, maigi patīkamas acij, nav pārspīlētas ar visādiem raibiem rakstiem, dzintara ķīnkēziņiem. Un es uzsveru, ka viss ir jādarina ar lielu pacietību, tā kā kala priekšteči. Modernizācija nav manis ejamais ceļš. Kaļot kaļam arī ciešas saites ar netaustāmo pasauli; rodas kopības, tuvības pārdzīvojums. Kā piemērs - Nameja gredzens, kurš, kā stāsta teika (mutvārdu vēsture) tika darināts pēc virsaiša Nameja norādījumiem posta brīdī, kad draudēja uzbrukums no vācu zobenbrāļu pārspēka. Namejs gredzenus atvēlēja saviem visdrošsirdīgākiem kareivjiem, zinādams ka pastāvēja ļoti liela iespēja, ka viņu cietoksnis tiks iznīcināts un cilvēki tiks nogalināti vai izkļiedēti. Nameja pili nodedzināja, vēl dzīvi palikušie kareivji izgaisa, kur kurais, Latvijas dziļajos mežos – bet viņi sev paņēma līdz šo, ar varu neizdzēšamo, pazišanās zīmi.

SR: Man šķiet, ka Namejs būtu gandarīts, ka pēc simtiem un simtiem gadu viņa pazišanās zīme vēl arvien ir spēkā. Varam iedomāties, ka tie kuri Nameja rotu valkā vēl līdz šai baltai dienai tad arī ir drošsirdīgi un ir gatavi stāties Nameja pulkā – aizstāvēt - teiksim – tos pašus Latvijas mežus, kuŗos aizgāja virsaiša bezbailīgie varoņi. Ar Modra Medņa vārdiem:

*Un sidraba kalējus dod, sidraba vijējus!
Un dodi mums krūtīs, kas nebīstas šautru
Kas nekaunas sidrabu valkāt!*

Gints Grinbergs grib dzīvot smēdē

Katram labam ciemam ir savs kalējs – ta arī 3x3 ciemam ir Gints.

SR: Nepieciešams daudz dūšas lai valdītu uguni un pakļautu sev tādu materiņu kāds ir metāls. Grieķi pat piešķīra šim amatam dievību – Hēfaists (Hephaestus). Vai tu ierīkoji smēdi Katskiļos?

GG: Nē, Uldis Stepe pirms kādiem astoņiem gadiem. Es viegli varētu dzīvot tur augšā un strādāt apakšā smēdē: vajag tik pajumti un klonu grida; jāsavāc telpa - visu plastmasu ārā!

SR: Kur tev pielēca šī dzirksts?

GG: Vidusskolā pierakstījos mākslas kursā, jo tā bija skolas dienas pēdējā stundā...ar to cerēdams, ka varēšu ātrāk aizsmaukt no skolas...nejauši aizgāju blakus pie metālistiem un nu redzi kas ir iznācis. Viss pie metāla apstrādes saskan ar manām iekšām – pietāv manai dizaina pieejai; man nepatīk skicēt, man patīk radīt uz vietas un tiešā saskarē ar dzīvo materiālu. Atmetu architektūru, man ir grāds, tēvs ir arhitekts, sekot viņa pēdās bija domāta kā tāda drošības garantija – bet tur viss bija uz papīra papīra papīra...un arhitektiem ir jāpakļaujas visādiem reglamentiem un jāmaina radītais ja tā to pasūtītājs vēlas. Nevēlējos citu noteicēju.

SR: Gint', man šķiet tev ir arī pretīgi būt iežogotam.

GG: Uz mata - negribēju būt iežogots – tēlniecībā es taisu pats un pats varu noteikt iznākumu. Gara brīvība man ir svarīga.

SR: Ko tu centies iemācīt saviem zēlītiem 3x3?

GG: Lai viņi mācās redzēt un saskata to skaistumu prom mestos metāla lūžņos. Un to izmanto. Mums tiešām iet labi uz nedēļas beigām, kad ir iemanījušies apieties ar rīkiem.

SR: Ja tu vēlētos kādu ēku dizainēt, tā būtu...?

GG: Man vienmēr labāk patikušas ir vecas mājas – to vēsturi nevar dizainēt, tur viss nāk no dziļākas saknes. Es gan labprāt piedalītos pirts būves talkā, tā lai te būtu kārtīga pirts. Guntars Tannis te netālu uzbūvēja tādu foršu senlatviešu būdu. Tagad tur stāv saimnieciskie piederumi, un tad vēl būdiņu apšuva ar plastiku, kas ir vispār grēks. Saproties, tā nav kritika, tikai mans estētiskais viedoklis.

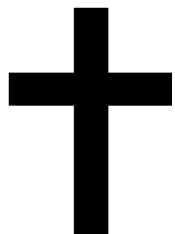
SR: Kas tev patīk pie 3x3?

GG: Man patīk...kā lai es to izsaku – tā iespēja satikties un izrunāties ar citiem kuņģi darbojas pavisam citos laukos, bet šeit mēs sanākam vienā lielā saimē...kopienē...tā kā mēs būtu ideāli vēlējušies, kā šī pasaule izvērstos. Man pietrūkst šī mana latviešu saime, starp amerikāņiem es nekad neesmu to jutis, neesmu iedziļinājies amerikāņu sabiedrībā.

SR: Tu atgriezies nākamgad?

GG: Jā, un ideāli es gribētu, ja būtu vēl vairāk no manas paaudzes šeit (30 un 40 gadnieki) – bet tie ir aizņemti ar karjērām un ģimenēm un... Pats es nespēju, kā lai es to pasaku...man nav karjēras, jo es neatšķiru darbu no dzīves, es neradu šo falšo plaisu, tātad man nav karjēra.

SR: Kā Bob Dylan teica, kad viņam prasīja par viņa karjēru - "Man nekad tādas karjēras nav bijis, es tikai sekoju savai Saucēja Balsij".

Lidija Bālēna

aizsaukta aizsaules ceļos
trešdien 17. augustā
Izvadīšana būs piektdien 19. augustā
11os no rīta Jonkeru baznīcā

Ziedu vietā ziedojumi lūgti Katskiļu lauku īpašuma Atpūtas
nama uzlabošanai. Viņa piedalījās Senču nometnē un grib lai
pārējiem būtu ērti un omulīgi. Viņa daudziem mācīja
rokdarbus 3x3 nometnēs.

Liepa

Nedziediet, sīki putni,
Šodien visi zari sāp!
Šodien grib bēdu dziesmas,
Galotnē sakāpušas,
Vasarā raisīties.

Norimstiet, kapu vēji,
Akmēgos līkumot!
Šodien māsa dziedātāja,
Zem saknēm gulēdama,
Grib dziesmā pacelties.

No saknēm liepa zied,
No asins upītēm.
Pa zariem māsa kāpj
Debesīs šūpoties
Baltā ziedu vainagā.

Rita Gāle

Kalnā kāpēji

Kaaterskill
High Peak

Kalna galā bija nokritušas
lidmašīnas gabals ar kalna
augstumu—3655 pēdas.

No kurienes esam sa- braukuši 3x3?

17 no NJ
13 no PA
11 no NY
9 no MA
5 no MD
4 no CA & Kanādas
3 no VA & Latvijas
2 no Vašingtonas DC
1 no DE, FL, IA, IL, MI, NC, NH,
SC

Kādi ir populārākie vārdi nometnē?

Mums ir 4 Lailas un Maijas
3 Andri, Ingas un Juri
2 Ainas, Baibas, Birutas, Daces,
Ināras, Intas, Jāņi, Līgas,
Mirdzas
15 cilvēkiem priekšvārdi sakās
ar I burtu, 12 ar A burtu, 10 ar
M burtu, 9 ar L burtu

Vai jūs ziniet, ka 3x3 notiek latviešu valodas stundas?

Elza Hess ir uzņēmusies noturēt latviešu valodas apmācību diviem dalībniekiem, kam ir minimālas latviešu valodas zināšanas. Viņa māca angļu valodu kā svešvalodu pieaugušiem (ESL), tātad ir ar pieredzi kā valodu pasniegt iesācējiem. Cerams, ka šādu iespēju piedāvās 3x3 arī nākotnē.

Maija McManus, kas ilgus gadus nākusi uz 3x3, šovasar studēja latviešu valodu Baltic Studies Summer Institute Madisonā, Viskonsīnā un tagad daudz labāk saprot latviešu valodu.

3x3 2011 Katskiļi izsaka vislielāko pateicību **Jānim Melngailim** un viņa uzņēmumam Black Rooster Food par garšīgo rupmaizi, ko baudām katru rītu pie brokastīm! Ja vēlās pasūtīt garšīgo maizi, to var pasūtīt tieši no mājaslapas: www.blackroosterfood.com. Paldies, Jāni!

Liels paldies mūsu ziedotājiem:

\$10-\$25—Jānis Rozšans
\$100-\$250—Edgars Bērziņš
Gunārs & Ilze Bērziņš

Izstādes stundas:

9:00 - 9:45
1:15 - 2:30
5:00 - 6:00
6:30 - 7:30
bieži pēc vakara programmas

Redaktore: Maira Bundža
Redaktors palīdzē: S. Ruņģe
Fotogrāfe: Leksy Roman
Citas fotogrāfijas: Nick Blassmann,
Maira Bundža, Andra Leimane
Foto apstrāde: Andris Rutīņš
Avizes galva: Aivars Zandbergs